

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 34-45.

Ügyszám: IV/894-1/2019

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/894-2/2019	
Érkezett: 2019 JÚL 05.	
Példány: 3	Kezelőiroda: <i>Személyesen</i>
Melléklet: <i>Ø</i>	<i>db</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] továbbiakban:
Indítványozó) a korábban csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselőm Dr.
[redacted]
[redacted] útján eljárva az alábbi

hiánypótlást

terjesztem elő a Tisztelt Alkotmánybíróság 1. szám alatt 2019. május 30. napján meghozott tájékoztatásában foglaltaknak megfelelően.

I. KÉRELMEK

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az általam előterjesztett határozott kérelmet az alábbiak szerint kívánom pontosítani azzal, hogy Indítványozó az Alaptörvény IX. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésére vonatkozó hivatkozását nem tartja fenn, kizárólag az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésére kíván hivatkozni:

Indítványozó alkotmányjogi panaszt terjeszt elő **az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. § bekezdése alapján**, amelyben kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az **Abtv. 43. § (1) bekezdésének alkalmazásával**

– **állapítsa meg elsődlegesen a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.800/2018/5. szám alatt meghozott végzésének az alaptörvény-ellenességét, és**

– **az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg** a támadott végzést, mivel a végzés, mint az ügy érdemében hozott, egyúttal a bírósági eljárást befejező döntés Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetve Indítványozó részére további jogorvoslati lehetőség nincsen biztosítva.

Indítványozó álláspontja szerint a **támadott végzés rendelkezései az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésébe ütközik.**

A Tisztelt Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára, illetve az Abtv. 27. §-ában foglalt rendelkezésre alapítom.

II. BEFOGADHATÓSÁG

A befogadhatóság tekintetében – tekintettel arra, hogy Indítványozó az Alaptörvény IX. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre vonatkozó hivatkozását nem tartja fenn – jogi érvelésemet az alábbiak szerint kívánom pontosítani:

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az Indítványozónak kell igazolnia. Az alábbiakban Indítványozó igazolni kívánja jelen ügyben való közvetlen és aktuális érintettségét, továbbá azt, hogy az alaptörvény-ellenes végzés vonatkozásában Indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, valamint hogy a végzést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, továbbá, hogy a végzés alaptörvény-ellenes rendelkezései alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vetnek fel.

II/1. Az Indítványozó érintettsége

A fentieknek megfelelően előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozó 2018. december 11. napján fellebbezést terjesztett elő a Veszprémi Törvényszék részére a Veszprémi Járásbíróság 4.B.1054/2018/12. szám alatt meghozott ítéletével szemben. A Veszprémi Törvényszék a jelen alkotmányjogi panaszban támadott és 2019. február 13. napján kelt végzésével a Veszprémi Járásbíróság fenti ítéletét helybenhagyta, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint Indítványozó fellebbezési kérelme alaptalan.

Álláspontom szerint a Veszprémi Törvényszék végzése Indítványozónak az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságához való jogát súlyosan sérti, tekintettel arra, hogy a Veszprémi Törvényszék – a később részletesen kifejtetteknek megfelelően – a véleménynyilvánításhoz való alkotmányos jog tartalmával ellentétesen ítélte alaptalannak Indítványozó fellebbezését és hagyta helyben a Veszprémi Járásbíróság ítéletét.

II/2. A jogorvoslati lehetőség hiánya

Tekintettel arra, hogy a Veszprémi Törvényszék végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, ennek megfelelően Indítványozó az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak megfelelően a végzés vonatkozásában jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetve a végzésben foglalt alaptörvény-ellenes rendelkezések vitatására kizárólag a jelen alkotmányjogi panasz útján van lehetőség Indítványozó részére. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az végzéssel szemben Indítványozó felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be a Kúria részére.

II/3. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Előadom továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontom szerint – a később kifejtetteknek megfelelően – a hivatkozott végzés rendelkező része, illetve annak indokolása *alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, tekintettel arra, hogy a végzés rendelkezései súlyosan sértik Indítványozó véleménynyilvánításhoz való jogát*, mivel az eljáró Veszprémi Törvényszék annak ellenére hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, hogy Indítványozó

már az elsőfokú eljárás során is egyértelműen hivatkozott az Alaptörvény, illetve a Tisztelt Alkotmánybíróság és a polgári bíróságok irányadó gyakorlatára abban a tekintetben, hogy Indítványozó véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjogának érvényesítését jelen esetben egyértelműen előnyben szükséges részesíteni a Magánvádló becsülethez, emberi méltósághoz fűződő alkotmányos alapjogának védelmének. Indítványozó fellebbezésében is részletesen hivatkozott a fentiekre, amikor elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte a Veszprémi Törvényszéktől. Ennek ellenére az eljáró bíróságok Indítványozónak a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjogára vonatkozó hivatkozását és az irányadó, Indítványozó által hivatkozott alkotmánybírói gyakorlatot nem, illetve nem megfelelően vették figyelembe. Álláspontom szerint a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzés – a fentieknek és a későbbiekben részletesen kifejtetteknek megfelelően – súlyosan sérti Indítványozó véleménynyilvánításhoz való alkotmányos alapjogát.

Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság *hatásköre* a végzés rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatára az Abtv 27. §-ában foglalt rendelkezésre tekintettel *fennáll*, mivel a végzés, azaz az ügy érdekében hozott döntés Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, ennek megfelelően Indítványozó alkotmányjogi panasa vitathatatlanul befogadható.

III. Az Indítványozó kérelmében foglaltak részletes indokolása

III/1. Tényállás

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az alkotmányjogi panasz indítvány tényállásában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartom.

III/2. Az ítélet alaptörvény-ellenessége

1. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Magyarország Alaptörvényének Szabadság és Felelősség fejezete IX. cikk (1) bekezdése alapján:

„(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság 3145/2018. (V. 7.) AB határozata alapján:

„[53] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed egyrészt az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra, függetlenül attól, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. Másrészt a szólásszabadságnak részei a tényállást tartalmazó megnyilvánulások is, mert valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt,

továbbá tényközlések nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne {3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.

[54] A véleményszabadság gyakorlásának határai a közügyeket érintő kérdésekben aszerint különböznek, hogy az adott közlés értéktételnek, avagy tényállításnak minősül-e. Az Alkotmánybíróság következetes értelmezése szerint az értéktételekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Így a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [31]}.

[55] Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy a „közügyeket érintő értéktételek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értéktételek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. **A közhatalom, illetve a közhatalmat gyakorlók ellenőrzése és a közvélemény tájékoztatása, figyelmének felhívása érdekében pedig bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalhatnak. Éppen ez adja ugyanis a plurális és sokszínű demokratikus berendezkedésű társadalmak alapját**” {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [40]}.

[56] Ezzel egyezően hangsúlyozza az EJEB is, hogy „[a] 10. cikk nemcsak azokra az »információk«-ra vagy »eszmék«-re alkalmazandó, amelyek kedvező fogadtatásúak, vagy amelyeket ártalmatlannak, illetve közömbösnek tartanak, hanem azokra is, amelyek sértenek, megütközést keltenek vagy felkavarnak; ezek a pluralizmus, a tolerancia és a nyitottság követelményei, amelyek nélkül nem létezik »egy demokratikus társadalom«” [Oberschlick kontra Ausztria (11662/85), 1991. május 23., 57. bekezdés]. Ugyanakkor az EJEB elismeri, hogy a sértés a véleménynyilvánítási szabadság által biztosított védelem körén kívül eshet, ha indokolatlan és rosszhiszemű hírnévrontásnak minősül, például ha a sértő nyilatkozat kizárólagos célja a sértés [Skalka kontra Lengyelország (43425/98), 2003. május 27., 34. bekezdés].”

„[64] Az eljáró bíróságoknak ezért elsősorban azt kell vizsgálniuk, hogy az eljárásban érintett személyt érintő közlés bármilyen módon kötődik-e közvitához (lásd: Indokolás [39] bekezdés és köv.). Abban az esetben pedig, ha megállapítható, hogy a vizsgált közlés közügyek vagy a közélet egyéb kérdéseinek megvitatásához kapcsolódik, és az érintettek e közéleti vitában közszereplői minőségben vesznek részt (Indokolás [44] bekezdés és köv.), függetlenül attól, hogy az érintett közhatalmat gyakorló személy, vagy más státuszú személy, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése alapján fokozott tűrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben. E tűrési kötelezettség részben a közlés tartalmához (tényállítás, értéktétel) igazodik (Indokolás [52] bekezdés és köv.).”

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat rendelkezései alapján:

„Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint kiemelkedő alkotmányos érdek az állami és a helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága, valamint az, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás, félelem nélkül vehessenek részt a politikai és társadalmi folyamatokban, a közéletben. **Ennek ellene hat, ha a**

törvényhozó büntetőjogi büntetéssel fenyeget minden, a közhatalmat gyakorló személyek és intézmények becsületének csorbítására alkalmas tényközlést és értékítéletet.

...

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. A demokratikus jogállam állami és önkormányzati intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája - még ha az becsületsértő értékítéletek formájában történik is - a társadalom tagjainak, az állampolgároknak olyan alapvető alanyi joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A demokrácia intézményrendszerének kiépülése és megszilárdulása idején - amikor még nem gyökeresedett meg a közügyek kulturált megvitatása - sincs olyan alkotmányos érdek, amely indokolná az értékítéletek közlésének korlátozását a hatóságok és a hivatalos személyek védelmében. A társadalom békéjének, demokratikus fejlődésének védelme nem igényli a büntetőjogi beavatkozást a hatóságok, hivatalos személyek tevékenységének, működésének olyan kritikájával, negatív megítélésével szemben sem, amely becsületsértő, gyalázkodó kijelentések, magatartások formájában nyilvánul meg. Jelen esetben is érvényes a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban elfoglalt azon álláspont, miszerint paternalista hozzáállás büntetőjogi büntetésekkel formálni a közvéleményt és a politikai stílust (ABH 1992, 180.).”

2. A fentieknek megfelelően előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontom szerint az eljáró bíróságoknak (így az eljáró Veszprémi Törvényszéknek) elsődlegesen a hivatkozott Alkotmánybírósági határozatok rendelkezései alapján kellett volna dönteni a bűnösség megállapítása vonatkozásában, ebben a körben szükséges lett volna az Indítványozó által megtett kijelentésnek a fenti Alkotmánybírósági határozatokban meghatározott szempontok szerinti mérlegelése.

Indítványozó ugyanis mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás során egyértelműen és következetesen hivatkozott az őt megillető véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjogára és az ezzel összefüggő, fent is hivatkozott irányadó Alkotmánybírósági gyakorlatra és Indítványozó kérte, hogy ezeket az eljáró bíróságok vegyék figyelembe döntésük meghozatala során. Mindemellett álláspontom szerint Indítványozó külön kérése nélkül is szükséges lett volna az előző bekezdésben meghatározott vizsgálat elvégzése, mivel az irányadó és fent hivatkozott Alkotmánybírósági gyakorlat (3145/2018. (V. 7.) AB határozata 64. bekezdése) egyértelműen előírja az adott közlés vizsgálata során az eljáró bíróságok által kötelezően figyelembe veendő szempontokat. Sajnálatos módon azonban az eljáró bíróság az előző bekezdésben hivatkozott vizsgálatot nem végezték el és ennek elmaradását egyáltalán nem indokolták döntésükben.

Határozott álláspontom szerint ugyanakkor, amennyiben az eljáró bíróságok megfelelően elvégezték volna a fent hivatkozott vizsgálatot, arra az eredményre kellett volna jutniuk, hogy a Magánvádló által sérelmezett kijelentés a fent hivatkozott Alkotmánybírósági határozatok rendelkezéseit is figyelembe véve egyértelműen beletartozik a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jog által védett kijelentésformába, illetve az

nem tekinthető – a végzésben foglalt megfogalmazás szerint – lekicsinylő, nyilvánvalóan öncélú, nem a vitát előrevivő, kizárólag a sértett megalázására szolgáló kijelentésnek a következőkben előadottakra tekintettel.

3. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy sem az elsőfokú-, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta eljárása során, hogy az általam használt kifejezés a – már az eljárás során is hivatkozott – 3145/2018. (V. 7.) AB határozat alapján egyértelműen a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozó kijelentésnek minősül.

Ennek oka egyrészt, hogy – ahogyan azt az eljárás során egyértelműen igazoltam – a kijelentés megfogalmazására egy, a kijelentés pillanatában már hetek óta folyamatban lévő heves politikai, társadalmi vitában került sor, amely vitához maga Magánvádló is tevőlegesen hozzájárult, ahogy azt maga sem vitatta. Ennek megfelelően vitán felül megállapítható, hogy a kijelentés egy politikai, társadalmi vita során került megfogalmazásra és a Magánvádló a kijelentések tekintetében közszereplőnek minősül.

Ahogyan azt az eljárás során igazoltam, az eljárás tárgyát képező képviselő-testületi ülésen is egyértelműen egy politikai, társadalmi vita került lefolytatásra – amely vita során tette meg Indítványozó a sérelmezett kijelentést –, amely vita érdemi jellegét bizonyítja, hogy annak során az egyik képviselő meg is változtatta a véleményét és végül a torony felépítése mellett szavazott annak ellenére, hogy korábban ezzel ellentétes állásponton volt. Ezzel összefüggésben előadom, hogy Indítványozó az által használt kijelentéssel kizárólag véleményének kívánt hangot adni a vita során.

5. A 3145/2018. (V. 7.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései alapján az eljáró bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük, hogy a közszereplő Magánvádlóval összefüggő kijelentést egy közüggyel és egyúttal a közélet kérdéseinek megvitatásával összefüggésben foglaltam meg, illetve hogy Magánvádló ezen közéleti vitában egyértelműen közszereplői minőségben vett részt.

Ennek megfelelően az eljáró bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük, hogy Magánvádlót fokozott tűrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben a 3145/2018. (V. 7.) AB határozat 64. bekezdésében foglalt rendelkezés alapján.

Emellett pedig figyelembe kellett volna vennie, hogy mivel közügyet érintő vita, illetve illetve a közélet kérdéseinek megvitatása során hangzott el a kijelentés és ennek megfelelően a közvélemény tájékoztatására, figyelmének felhívására is sor került a képviselő-testületi ülésen, az eljárás tárgyát képező kijelentések fokozottabb alkotmányos védelmet élveznek még akkor is, ha esetlegesen bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalnak az 3145/2018. (V. 7.) AB határozat 55. bekezdésében foglalt rendelkezésre tekintettel.

A fentieket erősítik meg a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései, amely alapján az „fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak.”

Az eljáró bíróságoknak ennek megfelelően álláspontom szerint figyelembe kellett volna vennie, hogy a fenti AB határozatokban meghatározott feltételek fennállnak, amelyre tekintettel a kijelentések tekintetében bűnösség megállapítására nem lett volna lehetőség, mivel a kijelentések beletartoztak Indítványozónak a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjoga által védett körbe. Sajnálatos módon azonban az eljáró bíróságok a fenti feltételek fennálltát nem vizsgálták.

6. Előadom továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy a fent hivatkozottakat erősíti meg a Tisztelt Alkotmánybíróság által a fenti AB határozatokban is hivatkozott, az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: „EJEB”) következetes gyakorlata, így az Oberschlick kontra Ausztria (11662/85) ügyben meghozott döntés is, amely alapján a megütközést keltő, felkavaró kijelentések is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alá tartoznak, hiszen ezek a pluralizmus, a tolerancia és a nyitottság követelményei, amelyek nélkül nem létezik demokratikus társadalom.

Hivatkozni kívánok továbbá ezzel összefüggésben továbbá az EJEB által a Lingens kontra Ausztria ügyben (ügyszám: 9815/82), a Dalban kontra Románia ügyben (ügyszám: 28114/95) továbbá a Karsai kontra Magyarország ügyben (ügyszám: 5380/07.) meghozott döntéseire.

Ezen ügyekben az EJEB a jelenleginél sokkal kirívóbb kijelentések tekintetében állapította meg, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága elsőbbséget élvez az egyént védő személyiségi jogok érvényesítésénél. Így a Lingens kontra Ausztria ügyben a kérelmező újságíró a náccikkal történő együttműködéssel vádolta meg Bruno Kreisky osztrák kancellárt, illetve egyúttal az Osztrák Szocialista Párt elnökét. A Dalban kontra Románia ügyben a kérelmező néhai férje (újságíró) egy csalássorozatról írt, amelyet állítása szerint G.S., a Fastrom nevű, állami tulajdonú mezőgazdasági cég vezérigazgatója követett el, illetve amelyben R.T. szenátor is érintett lehetett. A Karsai kontra Magyarország ügyben az EJEB megállapította, hogy a nyilvánosság elé kilépő személy nyilvános közszereplése tekintetében közszereplőnek minősül és ezen közszereplése tekintetében a közvélemény kialakulásához szükséges véleménynyilvánítás szabadsága egyértelműen elsőbbséget élvez az érintett személy személyiségi jogainak védelménél.

Álláspontom szerint a jelen esetben fel sem merül a fenti esetekben közzétettekhez hasonló súlyú kijelentés, a fenti esetekben ugyanakkor az EJEB – amely gyakorlatot a Tisztelt Alkotmánybíróság is egyértelműen alkalmaz határozataiban – egyértelműen és kétséget kizáróan a véleménynyilvánítás szabadságát részesítette előnyben az emberi méltóság, illetve a becsület védelmével szemben.

7. A fentiek mellett meg kívánom jegyezni, hogy a végzés ugyan semmivel nem indokolja, hogy miért tartotta egyértelműen öncélúnak a kifejezést, ugyanakkor álláspontom szerint a fent kifejtettek tekintettel az semmiképpen sem minősülhet indokolatlanul lekicsinylő, bántó és öncélú kijelentésnek, amelynek kizárólag a sértés a célja, hiszen a kijelentés megtételére egy vita keretében került sor, amelyben is hosszasan kifejtésre került, hogy az adott kijelentés miért került megfogalmazásra, ennek megfelelően a kijelentést követően részletesen megindokoltam, hogy mit tartok kifogásolhatónak Magánvádló tevékenysége vonatkozásában. Ennek megfelelően a kijelentés semmiképpen sem tekinthető öncélúnak, indokolatlanul sértőnek és lekicsinylő kijelentésnek. Álláspontom szerint az első- és másodfokú bíróságok amellet, hogy alaptörvény-ellenesen nem vették figyelembe a fent hivatkozott feltételek fennálltát, gyakorlatilag nem indokolták meg, hogy a kijelentést miért tartották a fentiek szerint minősülő öncélú, indokolatlanul lekicsinylő közlésnek.

8. Az első-, és másodfokú bíróságok döntései emellet szintén még utalás szintjén sem tértek ki arra, hogy miért tartják indokoltnak a büntetőjog alkalmazhatóságát arra is tekintettel, hogy a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései alapján a büntetőjogi szankció alkalmazására csak a legvégső esetben van lehetőség.

A fenti AB határozat rendelkezése alapján: *„A társadalom békéjének, demokratikus fejlődésének védelme nem igényli a büntetőjogi beavatkozást a hatóságok, hivatalos személyek tevékenységének, működésének olyan kritikájával, negatív megítélésével szemben sem, amely becsületsértő, gyalázkodó kijelentések, magatartások formájában nyilvánul meg.”* Ennek megfelelően álláspontom szerint Magánvádlóval, mint a jelen ügyben közszereplőnek minősülő személy tekintetében sem lehetett indokolt a büntetőjogi beavatkozás a kérdéses kijelentés tekintetében.

Álláspontom szerint ennek megfelelően az eljáró bíróságok – figyelembe véve a fenti AB határozat rendelkezéseit – azért sem lettek volna jogosultak Indítványozót elmarasztaló döntést hozni, mivel a bíróságok büntetőjogi eszközökkel csak a legvégső esetben jogosultak beavatkozni, amely végső eset azonban a vizsgált kijelentés esetében nem áll fenn.

9. A fentieknek megfelelően megállapítható, hogy az első-, másodfokú bíróságok helyesen állapították meg, hogy Magánvádló közszereplőnek minősül, azonban alaptörvény-ellenes módon és Indítványozó erre vonatkozó következetes és egyértelmű hivatkozása ellenére teljes mértékben figyelmen kívül hagyták a fenti AB határozatokban rögzített feltételrendszert, így nem vizsgálták az abban foglalt feltételek fennálltát.

Ennek megfelelően nem vizsgálták, hogy Indítványozó a közszereplő Magánvádlóval összefüggő kijelentést egy közüggel és egyúttal a közélet kérdéseinek megvitatásával összefüggésben fogalmazta meg, amellyel összefüggésben Magánvádlót fokozott tűrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben.

Nem vizsgálták továbbá az eljáró bíróságok, hogy mivel közügyet érintő vita, illetve a közélet kérdéseinek megvitatása során hangzott el a kijelentés, és ennek során a képviselő-testületi ülésen a közvélemény tájékoztatására, figyelmének felhívására is sor került, az eljárás tárgyát képező kijelentések fokozottabb alkotmányos védelmet élveznek még akkor is, ha esetlegesen bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalnak

Nem vizsgálták az eljáró bíróságok továbbá, hogy fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak.

Nem vizsgálták az eljáró bíróságok továbbá, hogy a büntetőjogi beavatkozásra és a büntetőjog eszközeinek alkalmazására csak a legvégső esetben kerülhet sor, amely a jelen esetben nyilvánvalóan nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete és a másodfokú bíróság végzése emellett egyáltalán nem tartalmazzák a fenti AB határozatokban rögzített feltételrendszer vizsgálatával összefüggő indokolást sem, amelyre való tekintettel önmagukban alaptörvény-ellenesnek minősülnek, hiszen az eljáró bíróságoknak Indítványozó hivatkozása nélkül is szükséges lett volna a fenti feltételeket figyelembe venni és a szükséges mérlegelést elvégezni, amelyre ugyanakkor Indítványozó kifejezett hivatkozása ellenére sem került sor. Álláspontom szerint a támadott végzés és az elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenessége ezen okból is egyértelműen megállapítható.

III/3. Indítványozó alapjogának sérelme

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet határozott álláspontom szerint a fentiekben előadottak szerint súlyosan sérti Indítványozónak az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezete IX. cikkének (1) bekezdésének megfelelően biztosított véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjogát.

Előadom ennek megfelelően a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozó álláspontja szerint a támadott végzés rendelkezései a korábbi Alkotmánynak, az Alaptörvénynek, a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjogával kapcsolatos rendelkezéseibe, illetve a Tisztelt Alkotmánybíróság hivatkozott AB határozatainak rendelkezéseibe ütköző módon állapítják meg, hogy *a magánvádló személyének a vírus kifejezéssel történő azonosítása mindenképpen lekicsinylő, emberi méltóságot sértő kifejezés, illetve e vonatkozásában a közszereplők sem kötelesek tűrni az ilyen kijelentéseket, amelyek nyilvánvalóan öncélúak, nem a vitát előrevivő megjegyzések, hanem kizárólagos céljuk a sértett megalázása.* Ugyanakkor a másodfokú bíróság nem is vizsgálta, hogy a kijelentés megtételére a közszereplő Magánvádló vonatkozásában egy közüggyel és egyúttal a közélet kérdéseinek megvitatásával összefüggésben fogalmazta meg, amellyel összefüggésben Magánvádlót fokozott türeli kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben. Nem vette figyelembe, hogy mivel a képviselő-testületi ülésen a közvélemény

tájékoztatására, figyelmének felhívására is sor került, az eljárás tárgyát képező kijelentések fokozottabb alkotmányos védelmet élveznek még akkor is, ha esetlegesen bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalnak. Nem vette figyelembe továbbá, hogy fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. Nem vette továbbá figyelembe, hogy a büntetőjog eszközeit csak a legvégső esetben lehet a véleménynyilvánítás szabadságával szemben alkalmazni. Ennek megfelelően határozott álláspontom szerint az eljáró bíróságok a bűnösség megállapításával egyértelműen súlyosan és alkotmányosan indokolhatatlan módon korlátozzák Indítványozó véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos alapjogát.

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy határozott álláspontom szerint a támadott végzésben foglalt rendelkezések ennek megfelelően súlyosan és alkotmányosan indokolhatatlan módon sértik Indítványozó véleménynyilvánításhoz fűződő alkotmányos alapjogát akkor, amikor az Alkotmánybíróság egyértelmű iránymutatásától eltérően a másodfokú bíróság a kijelentés elhangzásának körülményeit nem vizsgálta megfelelően, a Tisztelt Alkotmánybíróság fenti határozataiban hivatkozott feltételek fennálltát (közéleti vita, az érintett is a vitában részt vevő közszereplő, a büntetőjog eszközrendszer csak végső esetben alkalmazható) pedig egyáltalán nem vizsgálta és indokolásban egyáltalán nem tért ki a fenti feltételek értékelésére.

IV. ÖSSZEGZÉS

Az ítélet rendelkezéseinek vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy Indítványozó az Abtv. által megkövetelt érintettség feltételeinek eleget tesz, ennek megfelelően a jelen indítvány befogadható, így az Abtv. 27. §-a szerint indítvány benyújtására jogosult.

A fentiekben előadottaknak megfelelően álláspontom szerint a végzés sérti az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdését, ennek megfelelően kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a végzés alaptörvény-ellenességét megállapítani, illetve a támadott végzést megsemmisíteni szíveskedjen.

V. ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az alkotmányjogi panasz indítvány V. Záró megjegyzések fejezetében foglaltakat változatlanul fenntartom.

Kelt: Budapest, 2019. július 5. napján

képviselőt